

Locale Belangen

Orgaan van de Vereeniging voor Locale Belangen.

Verschijnt den 1sten en 16den van elke maand.

De Vereeniging is opgericht in 1912 en als rechtspersoon erkend bij Gouvernements Besluit d. d. 31 Juli 1922 No. 75. Zij stelt zich ten doel, de ontwikkeling van het gewestelijk en plaatselijk zelfbestuur en de algemeene belangen van locale ressorten te bevorderen.

Commissie van Redactie:

F. W. M. KERCHMAN, G. de RAAD, R. SLAMET.

Redactie-Secretaris: H. OBBINK.

Redacteur voor lokaal-technische aangelegenheden: J. J. G. E. RÜCKERT.

Vaste medewerkers: Mr. C. J. van HASSELT, Gerard JANSEN, Mr. M. D. de JONG,
Th. van KEMPEN, en Dr. H. J. LEVELT.

Opneming van een stuk beteekent niet, dat de Redactie zich met den inhoud vereenigt.

Stukken den Secretaris betreffende te zenden aan den heer G. de Raad, Karrenweg 204, Semarang, die betreffende den Penningmeester aan den Heer F. W. M. Kerchman, Pendrian 23, Semarang. Alle voor de Redactie bestemde stukken te zenden aan den Redactie-Secretaris, den heer H. Obbink, Palmenlaan Zuid 41, Semarang.

Theorie en Practijk der Stadsgemeente-Financien.

V.

(Vervolg blz. 1052).

Hieronder volgen voorbeelden met betrekking tot de financieele administratie van een eenvoudig gemeentebedrijf.

Ik heb gedacht aan een waterleidingbedrijf, dat in 1928 is opgericht en 1 Januari 1929 in exploitatie werd genomen. De gemeente heeft ten behoeve van dat bedrijf aangegaan een 5% leening (parikoers) ad f 300000.—, te beginnen in 1929 af te lossen in 40 gelijke jaartermijnen.

Op 1 Januari 1929 was uitgegeven voor:

Broncapteering	f 10.000,—
Bouw reservoir	„ 15.000,—
Buizennet	„ 210.000,—
Dienstleidingen	„ 35.000,—
Watermeters	„ 20.000,—
Gereedschappen	„ 1.000,—

terwijl op dien datum de voorraad magazijnsgoederen bedroeg f 2.000,—, nog te vorderen was voor geleverde magazijnsgoederen en arbeidsloonen f 3.000,— en nog verschuldigd was voor aankoop van magazijnsgoederen f 1.000,—.

Uit deze gegevens vloeit de volgende beginbalans op 1 Januari 1929 voort:

Activa:		Passiva:	
Broncapteering . . .	f 10.000,—	Crediteuren . . .	f 1.000,—
Reservoir	„ 15.000,—	Gemeente voor ka-	
Buizennet	„ 210.000,—	pitaalverstreking. „	300.000,—
Dienstleidingen . . .	„ 35.000,—		
Watermeters	„ 20.000,—		
Gereedschappen . . .	„ 1.000,—		
Magazijnsvoorraad . .	„ 2.000,—		
Debiteuren	„ 3.000,—		
Kas	„ 5.000,—		
	<u>f 301.000,—</u>		<u>f 301.000,—</u>

De begrooting voor het dienstjaar 1929 van het Waterleidingbedrijf kan als volgt worden samengesteld, waarbij slechts de posten zonder toelichting worden vermeld ter bekorting, hetgeen evenwel aan de duidelijkheid geen afbreuk doet.

EXPLOITATIE

Baten	Lasten
Waterverkoop	f 50.000,—
Meterhuur	„ 6.000,—
Werkzaamheden voor	
derden	„ 4.000,—
	Salarissen f 6.000,—
	Onderhoud:
	Buizennet „ 300,—
	Dienstleidingen . . . „ 200,—
	Gereedschappen . . . „ 100,—
	Broncapteering . . . „ 50,—
	Reservoir „ 50,—
	Watermeters „ 50,—
	Werkzaamheden voor
	derden „ 4.700,—
	Bijdrage aan den ka-
	pitaaldienst
	Afschrijvingen
	Broncapteering ($2\frac{1}{2}\%$)
	f 250.—
	Reservoir ($2\frac{1}{2}\%$)
	f 375.—
	Buizennet ($2\frac{1}{2}\%$)
	f 5250.—
Transporteeren. <u>f 60.000,—</u>	Transporteeren. <u>f 11.450,—</u>

II.

Vrijgekomen
door af
Kapitaalver
door de

IIa.
Vrijgeko
schrijving

voort:

Transport. f 60.000,—

Transport. f 11.450,—

Dienstleidin-

gen (3%) f 1050.—

Watermeters (10%)

f 2000.—

Gereedschappen (10%)

f 100.— „ 9.025,—

Bijdrage aan de ge-

meente voor:

rente verstrekt kapitaal „ 15.000,—

winstuitkeering . . „ 24.525,—

f 60.000,—

f 60.000,—

II.

KAPITAAL

Ontvangsten

Vrijgekomen middelen

door afschrijving . f 9.025,—

Kapitaalverstrekking

door de gemeente . „ 8.500,—

f 17.525,—

Uitgaven

Aflossing op kapitaal-

schuld aan de ge-

meente f 9.025,—

Uitgaven voor uitbrei-

ding van:

Buizennet „ 4.000,—

Dienstleidingen . . „ 4.000,—

Gereedschappen . „ 500,—

f 17.525,—

of

Ila.

Vrijgekomen middelen door af-

schrijving f 9.025,—

f 9.025,—

Uitgaven voor uitbreidingen:

Buizennet f 4.000,—

Dienstleidingen . „ 4.000,—

Gereedschappen . „ 500,—

Aflossing op ka-

pitaalschuld aan de

gemeente „ 525,—

f 9.025,—

Beide vormen voor den kapitaaldienst zijn te aanvaarden. Den laatsten vorm heeft de gemeente Buitenzorg gekozen, doch ik wil er op wijzen, dat door Gedeputeerden van West-Java aan den eersten de voorkeur wordt gegeven, evenwel onder geen ander motief dan van duidelijker overzicht, hetgeen ik niet kan inzien. Men voert voor minder ingewijden noodeloos de totaalcijfers op.

Bij het voorbeeld IIa moet men er evenwel op letten, dat *het volle bedrag der afschrijvingen* ook in uitgaaf wordt gesteld, zoodat uitgaven beneden de raming der eerste drie uitgaafposten automatisch verhooging van den laatsten post (aflossing op kapitaalschuld aan de gemeente, zuiver blijft berekend.

Zoodanige aandacht behoeft bij het volgen van voorbeeld II niet te worden gesteld aan de kapitaalsuitgaven, omdat de afschrijvingen daar geheel in mindering komen van de kapitaalschuld en daarnevens de kapitaalsuitgaven worden bestreden door van de gemeente nieuw te ontvangen kapitaal.

De volgende voorbeelden doen zien, op welke wijze deze bedrijfsbegroting in de gemeente-begroting 1929 moet worden verwerkt.

GEMEENTEBEGROOTING 1929.

Gewone dienst.

III.

Uitgaven.		Ontvangsten.	
Rente van de 5%		Rente kapitaal-	
leening 1928. . .	f 15.000,—	verstrekking aan het	
Bijdrage aan den		Waterleidingbedrijf. f	15.000,—
kapitaaldienst . . .	„ 8.500,— ¹⁾	Winst Waterlei-	
		dingbedrijf . . .	„ 24.525,—

¹⁾ Deze posten vallen buiten het verband tusschen de bedrijfsbegroting van het Waterleidingbedrijf en de algemeene begroting der gemeente.

Ze zijn opgenomen om een der vele wijzen aan te geven, waarop de kapitaalsuitgaven van het bedrijf door de gemeente kunnen worden bestreden.

Zooals men ziet, zal door administratieve overboeking van den gewonen op den buitengewonen dienst (III naar IV) uit de geraamde winst over 1929 de volle kapitaalsuitgaven ad f 8.500,— worden bestreden.

De aflossing der 5% leening wordt in voorbeeld IV zeer safe gewaarborgd door belegging van de afschrijvingen, verminderd met de schulddefging der leening.

Voorbeeld IVa doet dit niet.

De kapitaalsvermindering van f 9.025,— door afschrijving wordt tot f 8.500,— hersteld door kapitaalsuitgaven voor uitbreiding, zoodat de kapitaalsvermindering volgens de begroting 1929 in totaal slechts zal bedragen f 525.—, welk bedrag blijkens model IVa aan de gemeente wordt uitgekeerd. Hierdoor blijft voor het bedrijf het vermogen intact, ook voor de gemeente, welke de schulddelging van f 7.500,— vindt uit de ontvangsten van den buitengewonen dienst.

IV.

Aflossing
leening
Belegging
ve. .
Kapitaalve
aan het
dingbec
Totaal uit
het Wa
bedrijf

IVa.

Aflossing
leening

Totaal uit
het Wa
bedrijf

¹⁾ Deze po
terleidingbe
Ze zijn
gaven van
Zooals m
buitengewo
uitgaven ad
De afloss
belegging v
Voorbeel
De kapita
steld door
de begrooti
del IVa aa
mogen int
de ontvangs

IV.

Buitengewone dienst

Aflossing op de 5% leening 1928	f	7.500,—	Bijdrage van het Wa- terleidingbedrijf wegens aflossing op kapitaalschuld.	f	9.025,—
Belegging van reser- ve	"	2.050,— ¹⁾	Bijdrage van den ge- wonen dienst	"	8.500,— ¹⁾
Kapitaalverstrekking aan het Waterlei- dingbedrijf	"	8.500,—	Totaal ontvangsten van het Waterlei- dingbedrijf	"	77.525,—
Totaal uitgaven van het Waterleiding- bedrijf	"	77.525,—			

of

IVa.

Aflossing op de 5% leening 1928	f	7.500,—	Bijdrage van het Wa- terleidingbedrijf wegens aflossing op kapitaalschuld.	f	525,—
			Beschikking over een gedeelte van het batig saldo van den buitengewo- nen dienst 1928 ¹⁾	"	6.450,—
Totaal uitgaven van het Waterleiding- bedrijf	"	69.025,—	Totaal ontvangsten van het Waterlei- dingbedrijf	"	69.025,—

¹⁾ Deze posten vallen buiten het verband tusschen de bedrijfsbegrooting van het Waterleidingbedrijf en de algemeene begrooting der gemeente.

Ze zijn opgenomen om een der vele wijzen aan te geven, waarop de kapitaalsuitgaven van het bedrijf door gemeente kunnen worden bestreden.

Zooals men ziet zal door administratieve overboeking van den gewonen op den buitengewonen dienst (III naar IV) uit de geraamde winst over 1929 de volle kapitaalsuitgaven ad f 8.500,— worden bestreden.

De aflossing der 5% leening wordt in voorbeeld IV zeer safe gewaarborgd door belegging van de afschrijvingen, verminderd met de schulddelging der leening.

Voorbeeld IVa doet dit niet.

De kapitaalsvermindering van f 9.025,— door afschrijving wordt tot f 8.500,— hersteld door kapitaalsuitgaven voor uitbreiding, zoodat de kapitaalsvermindering volgens de begrooting 1929 in totaal slechts zal bedragen f 525,—, welke bedrag blijkens model IVa aan de gemeente wordt uitgekeerd. Hierdoor blijft voor het bedrijf het vermogen intact, ook voor de gemeente, welke de schulddelging van f 7.500,— vindt uit de ontvangsten van den buitengewonen dienst.

Bij toepassing van voorbeeld IVa vervalt in model III de post ad f 8.500,— „Bijdrage aan den kapitaaldienst”. Wil men uit de winst in het gegeven geval de kapitaalsuitgaven dekken, dan zal evengenoemde post met een bedrag van f 6.450,— moeten worden opgebracht en in model IVa de tweede genoemde post der ontvangsten moeten worden vervangen door:

Bijdrage van den gewone dienst. f 6.450,—

Ik kom thans tot de behandeling der rekening van het Waterleidingbedrijf over 1929 en zou de bescheiden willen aanbevelen, die in Nederland vereischt worden krachtens artikel 38 der Rekeningsvoorschriften 1924, n.l.:

- a. de rekening van baten en lasten over het afgelopen jaar;
- b. de rekening van kapitaalsontvangsten en -uitgaven;
- c. de balans per 31 December 1929;
- d. de toelichting op de balans, aangevende de vermeerderingen en de verminderingen, welke de verschillende bezittingen door uitbreiding of verbetering eenerzijds en door afschrijving op de waarde en vervreemding van bezittingen anderzijds hebben ondergaan;
- e. de staat aangevende het kapitaal volgens de balans per 31 December 1928, de vermeerdering, welke dit kapitaal door opneming van gelden heeft ondergaan, en de vermindering, welke door aflossing op de kapitaalschuld aan de gemeente, geeft plaats gehad, en
- f. de inventaris der op 31 December 1929 aanwezige goederen.

Stelt men, met inachtneming der artikelen van de Stadsgemeente-ordonnantie, dat de ontvangsten en uitgaven van den dienst 1929 gerecapituleerd als volgt bedragen:

ONTVANGSTEN.

Waterverkoop	f	45.000,—	
Meterhuur	"	5.000,—	
Werken voor derden	"	6.000,—	
Kapitaalverstrekking ¹⁾ door de gemeente	"	8.500,—	f 64.500,—

UITGAVEN

Salarissen	f	9.000,—	
Loonen	"	1.000,—	
Onderhoud:			
Buizenet	"	200,—	
Dienstleidingen	"	100,—	
Watermeters	"	50,—	
Kapitaalrente ¹⁾	"	15.000,—	
Aflossing op kapitaalschuld ¹⁾	"	9.025,—	
Uitbreiding buizenet		—,—	
Uitbreiding dienstleidingen		—,—	
Aankoop gereedschappen	"	500,—	
Aankoop van magazijngoederen	"	18.000,—	
	f	52.875,—	
Saldo	f	11.625,—	

¹⁾ Verrekenposten.

Wanneer
a. voor
waren
b. van
het
de
on

we
en van

1 Janua
gegeven v

a. onder
b.
c.
d. aank

nemen
magazijns

a. het
b. de di
c. werke
d. onder
e. onder
f. onder
dan kome

Waterverk
Meterhuur
Winst op v
heden
den .

Wanneer men aanneemt, dat op 1 Januari 1930

a. voor waterverkoop, meterhuur en werken voor derden nog te vorderen waren *f* 5000,—, *f* 500,—, en *f* 3000,—,

b. van de loonen ten laste komt van:

het buizenet	<i>f</i>	100,—
de dienstleidingen	"	100,—
onderhoud buizenet	"	25,—
„ dienstleidingen	"	25,—
„ meters	"	10,—
werken voor derden	"	740,—

en van

1 Januari t/m 30 Juni 1930, behoorende tot den dienst 1929, werd uitgegeven voor:

a. onderhoud buizenet	<i>f</i>	100,—
b. „ dienstleidingen	"	50,—
c. „ watermeters	"	25,— en
d. aankoop van magazijnsgoederen	"	1000,—;

nemen we voorts nog aan, dat de kostprijs van de in 1929 verwerkte magazijnsgoederen bedraagt *f* 11.015.—, waarvan ten laste komt van:

a. het buizenet	<i>f</i>	3.900,—
b. de dienstleidingen	"	3.900,—
c. werken voor derden	"	3.000,—
d. onderhoud buizenet	"	100,—
e. onderhoud dienstleidingen	"	75,—
f. onderhoud watermeters	"	40,—

dan komen we tot de volgende bedrijfsrekening van baten en lasten:

Baten

Lasten

Waterverkoop	<i>f</i>	50.000,—
Meterhuur	"	5.500,—
Winst op werkzaamheden voor derden	"	260.—
	<i>f</i>	55.760,—

Salarissen	<i>f</i>	9.000,—
Onderhoud :		
Buizenet	"	325,—
Dienstleidingen	"	200,—
Watermeters	"	100,—
Afschrijvingen	"	9.025,—
Kapitaalrente	"	15.000,—
Saldo winst	"	22.110,—
	<i>f</i>	55.760,—

De baten bedragen :

Waterverkoop	f	50.000,—
Kasontvangsten	f	45.000,—
Nog te ontvangen op 1 Januari 1930	"	5.000,—
Meterhuur	"	5.500,—
Kasontvangsten	"	5.000,—
Nog te ontvangen op 1 Januari 1930	"	500,—

Werken voor derden

Kasontvangsten	"	6.000,—
Hierin is begrepen voor geleverde goederen en arbeidsloonen in 1928	"	3.000,—
Blijft	f	3.000,—

Aan magazijnsgoederen

verbruikt	f	2.000,—
arbeidsloonen	"	740,—
	f	2.740,—

zoodat op werken voor derden een winst is gemaakt van " 260,—

De lasten worden als volgt berekend :

Salarissen :

Kasuitgaven	"	9000,—
Loonen volgens kasboek	f	1000,—

Hiervan komt ten laste van :

Buizennet	f	100,—
Dienstleidingen	"	100,—
onderhoud buizennet	"	25,—
" dienstleidingen	"	25,—
" watermeters	"	10,—
werken voor derden	"	740,—

Blijft voor loonen f 1000,— nihil

Onderhoud buizennet :

Kasuitgaven van 1-1-29 t/m 31-12-29	f	100,—
" van 1-1-30 t/m 30- 6-30	"	100,—
verbruikte magazijnsgoederen	"	100,—
arbeidsloonen	"	25,—

Onderhoud dienstleidingen :

Kasuitgaven 1-1-29 t/m 31-12-29	f	50,—
" 1-1-30 t/m 30-6-30	"	50,—
verbruikte magazijnsgoederen	"	75,—
arbeidsloonen	"	25,—

f 200.—

Onderl
Kasuitgav

"
verbruikt
arbeidslo
Rente ka
Afschrijvi

De afs
waarde v
Broncapte
Reservoir
Buizennet
Dienstleid
Watermet
Gereedsch

We kri
De bal
de gegev
de comm
Kas per
Saldo die

Bij: Uitg

Af: Ontv
volge
hoore

Op de

Broncapte
Waarde
In 1929
Reservoir
Waarde
In 1929
Buizennet

Onderhoud watermeters :

Kasuitgaven 1-1-29 t/m 31-12-29.	f	25,—	
„ 1-1-30 t/m 30- 6-30	„	25,—	
verbruikte magazijnsgoederen	„	40,—	
arbeidsloonen	„	10,—	f 100,—
Rente kapitaalschuld 5 ⁰ / ₀ van f 300.000,—.	„		15.000,—
Afschrijvingen	„		9025,—

De afschrijvingen worden berekend naar de aanschaffingswaarde van de activa per 1 Januari 1929 :

Broncapteering 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ van	f	10.000,—	„ 250,—
Reservoir 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ van	„	15.000,—	„ 375,—
Buizennet 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ van	„	210.000,—	„ 5.250,—
Dienstleidingen 3 ⁰ / ₀ van	„	35.000,—	„ 1050,—
Watermeters 10 ⁰ / ₀ van	„	20.000,—	„ 2.000,—
Gereedschappen 10 ⁰ / ₀ van	„	1.000,—	„ 100,—

We krijgen thans de samenstelling der balans per 31 December 1929.

De balanspost „kas” moet worden berekend, omdat het saldo volgens de gegeven kasreCAPITULATIE geen beeld geeft van den stand der kas volgens de commercieele boekhouding over het afgelopen jaar.

Kas per 1 Januari 1929.	f	5.000,—
Saldo dienst 1929 .	„	11.625,—
	f	16.625,—
Bij: Uitgaven van 1 Januari t/m 30 Juni '30	„	1.175,—
	f	17.800,—

Af: Ontvangsten in 1929

volgens de commercieele boekhouding behorende tot het boekjaar 1928 „ 3.000,—

Kas per 31 December 1929 f 14.800,—

Op de balans zullen dan de volgende activa en passiva voorkomen :

Activa.

Broncapteering :

Waarde op 1 Januari 1929 f 10.000,—
In 1929 geen kapitaalsuitgaven.

Reservoir :

Waarde op 1 Januari 1929 „ 15.000,—
In 1929 geen kapitaalsuitgaven.

Buizennet :

Waarde op 1 Januari 1929 f 210.000,—

Uitbreiding in 1929 :

Magazijnsgoederen f 3.900,—

Loonen " 100,— " 4.000,—

Aanschaffingswaarde op 31 December 1929 . . . f 214.000,—

Dienstleidingen :

Waarde op 1 Januari 1929 " 35.000,—

Uitbreiding in 1929 :

Magazijnsgoederen f 3.900,—

Loonen " 100,— " 4.000,—

Aanschaffingswaarde op 31 December 1929 . . . f 39.000,—

Gereedschappen :

Waarde op 1 Januari 1929 " 1.000,—

Gekocht in 1929 " 500,—

Aanschaffingswaarde op 31 December 1929 . . . f 1.500,—

Magazijnsgoederen :

Voorraad op 1 Januari 1929 " 2.000,—

Aankoop van magazijnsgoederen in 1929 . . . " 18.000,—

f 20.000,—

Aan magazijnsgoederen verwerkt voor:

Buizenet f 3.900,—

Dienstleidingen " 3.900,—

Werken voor derden " 3.000,—

Onderhoud buizenet " 100,—

" dienstleidingen " 75,—

" watermeters " 40,— " 11.015,—

Voorraad op 31 December 1929 f 8.985,—

Debiteuren :

Te vorderen waterverkoop " 5.000,—

Te vorderen meterhuur " 500,—

Te vorderen voor magazijnsgoederen en arbeidsloonen. " 3.000,—

Totaal . . . f 8.500,—

Watermeters :

Waarde op 31 December 1929 " 20.000,—

In 1929 geen meters aangeschaft.

Bedrag
Ontv.

Aflossi
Kapita.

Af
Broncapt
Reservoir
Buizenne
Dienstlei
Waterme
Gereeds

C
Verschul
Verschul
Verschul
Verschul

Ge
Voor uitk
baten e

Broncapte
Reservoir
Buizenne
Dienstleid
Gereedsch
Magazijns
Watermet
Debiteure
Kas . .

Passiva.

Bedrag op 1 Januari 1929	f	300.000,—
Ontvangen in 1929	"	8.500,—
	f	308.500,—
Aflossing op kapitaalschuld	"	9.025,—
Kapitaalschuld op 31 December 1929	f	299.475,—

Afschrijvingsrekening :

Broncapteering	f	250,—
Reservoir	"	375,—
Buizennet	"	5.250,—
Dienstleidingen	"	1.050,—
Watermeters	"	2.000,—
Gereedschappen	"	100,—
	f	9.025,—

Crediteuren :

Verschuldigd voor onderhoud buizennet	f	100,—
Verschuldigd voor onderhoud dienstleidingen	"	50,—
Verschuldigd voor onderhoud watermeters	"	25,—
Verschuldigd voor aankoop magazijnsgoederen	"	1.000,—
	f	1.175,—

Gemeente voor saldo winst :

Voor uitkeering van het winstsaldo volgens de rekening van baten en lasten	f	22.110,—
--	---	----------

De balans wordt dan als volg :

BALANS op 31 December 1929.

Activa	Passiva
Broncapteering . . . f 10.000,—	Gemeente voor kapi- taalverstrekking . f 299.475,—
Reservoir " 15.000,—	Afschrijvingsrekening " 9.025,—
Buizennet " 214.000,—	Crediteuren " 1.175,—
Dienstleidingen " 39.000,—	Gemeente voor saldo winst " 22.110,—
Gereedschappen " 1.500,—	
Magazijnsgoederen " 8.985,—	
Watermeters " 20.000,—	
Debiteuren " 8.500,—	
Kas " 14.800,—	
<u>f 331.785,—</u>	<u>f 331.785,—</u>

Rekening van kapitaalsontvangsten en uitgaven.

Ontvangsten		Uitgaven.	
Kapitaalverstrekking door		Uitgaven voor uitbreiding van:	
de gemeente . . . f	8.500,—	Buizennet f	4.000,—
Door afschrijving vrij-		Dienstleidingen . . . "	4.000,—
gekomen middelen „	9.025,—	Gereedschappen. . . "	500,—
		Aflossing op kapitaal-	
		schuld aan de	
		gemeente "	9.025,—
	<u>f 17.525,—</u>		<u>f 17,525,—</u>

of

Ontvangsten		Uitgaven	
Vrijgekomen middelen door		Uitgaven voor uitbreiding van:	
afschrijving. . . . f	9.025,—	Buizennet f	4.000,—
		Dienstleidingen . . . "	4.000,—
		Gereedschappen. . . "	500,—
		Aflossing op kapitaal-	
		schuld aan de	
		gemeente "	525,—
	<u>f 9.025,—</u>		<u>f 9.025,—</u>

naar gelang de vrijgekomen middelen door afschrijving verkregen al dan niet rechtstreeks worden benut door het bedrijf zelf voor nieuwe kapitaals-uitgaven.

KAPITAALSTAAT

Kapitaalschuld volgens de balans per 31 December 1928.	f	300.000,—
Door de gemeente verstrekt in 1929	"	8.500,—
		<u>308.500,—</u>
Totaal	f	308.500,—
Aan de gemeente afgelost	"	9.025,—
Kapitaalschuld volgens balans op 31 December 1929	f	<u>299.475,—</u>

OVER.

Omsc

Broncapite

Reservoir

Buizennet

Dienstleidi

Watermete

Gereedscha

De o

Door h
schrijven
schappen
naar aanle

Het pra
geven op
zich te c
autonome

Zeer te
eeniging,
van geen
zwaartepu

Dat is c
bedoelde
dere mate
o.i. dit al

Een and

*) Zie h

OVERZICHT van de vermeerderingen en verminderingen, welke de bezittingen over 1929 hebben ondergaan.

Omschrijving	Aanschaf- fingswaarde op 31 De- cember 1928	Vermeer- dering in 1929	Aanschaf- fingswaarde op 31 De- cember 1929	Afschrij- ving over 1929	Boekwaarde op 31 De- cember 1929
Broncapteering	f 10.000,—	—.—	f 10 000,—	f 250,—	f 9.750,—
Reservoir	" 15.000,—	—.—	" 15.000,—	" 375,—	" 14.625,—
Buizenet	" 210.000,—	f 4.000,—	" 214.000,—	" 5.250,—	" 208.750,—
Dienstleiding	" 35.000,—	" 4.000,—	" 39.000,—	" 1.050,—	" 37.950,—
Watermeters	" 20.000,—	—.—	" 20.000,—	" 2.000,—	" 18.000,—
Gereedschappen	" 1.000,—	" 500,—	" 1.500,—	" 100,—	" 1.400,—
	f 291.000,—	f 8.500,—	f 299.500,—	f 9.025,—	f 290.475,—

(Wordt vervolgd)

C. KRAAIJENBRINK.

De op te richten Vereeniging van Indische autonome gemeenschappen.

Door het gemeentebestuur van Semarang werd naar aanleiding van ons schrijven inzake de oprichting eener Vereeniging van autonome gemeenschappen een belangrijk praeadvies *) aan den Raad dier gemeente gezonden, naar aanleiding waarvan we enkele korte opmerkingen willen plaatsen.

Het praeadvies omschrijft het nut der Vereeniging aldus: *a* voorlichting geven op technisch, administratief, financieel of economisch gebied; *b* door zich te organiseren in een invloedrijke vereeniging de belangen der autonome ressorten beter te kunnen waarborgen.

Zeer terecht merken B. en W. op, dat het deel van het werk der vereeniging, sub *a* omschreven, voor een groote, goed geoutilleerde gemeente van geen of weinig belang zal zijn, doch dat voor die gemeente het zwaartepunt ligt in het deel sub *b* bedoeld.

Dat is ongetwijfeld juist gezien. Voor elke gemeenschap geldt de laatstbedoelde taak onverminderd, en zal de eerstbedoelde in meerdere of mindere mate gelden. Echter is het sub *b* omschrevene zoo belangrijk, dat o.i. dit alleen reeds de toetreding tot de Vereeniging zou wettigen.

Een ander punt, dat B. en W. naar voren brengen is, dat de principieele

*) Zie hierna blz. 1094.

bereidverklaring tot toetreding niet inhoudt een onvoorwaardelijke adhaesie met de ontworpen statuten en den opzet der Vereeniging.

Het zou te mooi zijn als het anders was, zouden we haast zeggen. Het is naar onze meening vanzelf sprekend, dat op de eventueele oprichtingsvergadering een en ander nog eens ampel besproken en onder de loupe genomen zal worden. Van het inzicht der menschen uit de praktijk zal daarbij uiteraard dankbaar worden gebruik gemaakt.

Dat er in de voorstellen minder sterke punten zijn, wie zal het ontkennen? Zeker de ontwerpers niet. Indien op de eventueele oprichtingsvergadering betere oplossingen aan de hand gedaan kunnen worden, dan is dat al bij voorbaat toe te juichen. Wanneer men het groote nut der Vereeniging inziet en bij de besprekingen steeds voor oogen houdt, dan worden echter moeilijkheden, welke zich nog mochtén voordoen, zeker overwonnen.

Semarang geeft op dit punt ook weder een mooi voorbeeld door direct te willen rekenen op een hooger bedrag dan als minimum werd becijferd. Wij kunnen niet anders zeggen, dan dat dit juist gezien is, de voorstellen geven minima om te beginnen! Als het Semarangsche voorbeeld gevolgd wordt ¹⁾ kan al spoedig over een krachtig eigen organisme worden beschikt, dat de decentralisatie van bestuur thans zoo noode mist en in de toekomst steeds meer en steeds sterker zal noodig hebben.

Laten me hopen, dat dit goede voorbeeld veel navolging moge vinden. Dat in Indië het aantal autonome gemeenschappen zooveel kleiner is dan in het moederland, behoeft dan zeker niet te beteekenen, dat hier met minder kracht en met minder succes behoeft te worden gewerkt.

Eendracht maakt macht.

Weltevreden, October 1930.

RÜCKERT.

Decentraliana.

Regeeringsstandpunt t. a. v. vermindering en ontheffing van aanslagen in belastingen en het opleggen van boetes in belastingverordeningen.

Onder dankzegging ontvingen wij van den Gouvernements Secretaris een afschrift van zijn schrijven van 11 October 1930 No. 2267/II gericht aan den Provinciaal Raad van Oost-Java, hetwelk wij hieronder in extenso laten volgen:

Door het College van Gedeputeerden van Uwen Raad zijn bij schrijven van 25 Januari jl. No. B 17/1/6 bedenkingen geopperd tegen de opmerkin-

¹⁾ We lezen zoo juist dat het regentschap Meester-Cornelis besloot aan de oprichting eener vereeniging als hierbedoeld mee te doen.

Een goed bericht. Laten we hopen, dat goed voorgaan, goed doet volgen.

gen, well
zijn gema
besluit va
en invord
omtrent
de heffing
en de ver
College zi
Naar aa
de daarop
genheid h
de eer he
van Uwer

Op de
aanslag k
Raad bev
ondersche
aanslag o
berekenin
kohieren
bijvoorbee
buiten ge
Ook in
op de ink
scherp de

Dat he
geschiede
en word
Dit volgt
in Staats
bij den
dat de h
door den
ging in
ordonnant

Met be
oordeel, c
beantwoor
Raad slec
afdoening
veling ver
toe te ker

gen, welke in den Regeeringsbrief van 10 December 1929 No. 2619a/II zijn gemaakt omtrent de artikelen 7, lid 1, en 10. lid 4, van de bij het besluit van dien datum No. 23 goedgekeurde „Verordening op de heffing en invordering van een autobusbelasting in de Provincie Oost-Java” en omtrent artikel 4 der bij het zelfde besluit goedgekeurde „Verordening op de heffing van opcenten op de inkomsten-belasting, de personeele belasting en de verponding”. Met betrekking tot laatstgenoemd artikel maakte genoemd College zijn nader standpunt kenbaar bij schrijven van 15 Mei jl. No. B 17/1/10.

Naar aanleiding van de in deze brieven vervatte uiteenzettingen en van de daarop gevolgde hernieuwde overweging der onderwerpelijke aangelegenheid heeft de Gouverneur-Generaal mij opgedragen — van welke opdracht ik de eer heb mits dezen mij te kwijten — het navolgende onder de aandacht van Uwen Raad te brengen.

Op de vraag, of het College van Gedeputeerden verminderingen van den aanslag kan verleenen, dan wel of daartoe uitsluitend de Provinciale Raad bevoegd is, doen Gedeputeerden een juist licht vallen door een onderscheid te maken tusschen de eigenlijke „*vermindering*” van den aanslag op grond van daartegen ingebrachte bezwaren wegens onjuiste berekening, en de „*ontheffing*”, op grond van een na de vaststelling der kohieren ingetreden omstandigheid, die op die ontheffing recht geeft, zooals bijvoorbeeld het metterwoon verlaten van het ressort of het te niet gaan of buiten gebruik stellen van de auto, waarvoor men belasting verschuldigd is. Ook in de Landsbelasting-ordonnanties, zooals in de herziene ordonnantie op de inkomstenbelasting 1920 (artikelen 61 en 83) is deze onderscheiding scherp doorgevoerd.

Dat het verleenen van *vermindering* uitsluitend door den Raad kan geschieden, kan naar het inzien van Zijne Excellentie niet worden betwijfeld en wordt dan ook niet door het College van Gedeputeerden weersproken. Dit volgt in de eerste plaats uit het bepaalde bij artikel 5 van de ordonnantie in Staatsblad 1927 No. 517 krachtens hetwelk bezwaren tegen den aanslag bij den Raad moeten worden ingediend, en voorts uit de omstandigheid, dat de hierbedoelde vermindering wijziging brengt in de oorspronkelijke door den Raad vastgestelde berekening van den aanslag en dus een wijziging in het kohier te weeg brengt, waartoe ingevolge artikel 2 genoemde ordonnantie uitsluitend de Raad bevoegd is.

Met betrekking tot het verleenen van *ontheffing* is de Landvoogd van oordeel, dat, hoezeer de vraag, welk orgaan daartoe bevoegd is, voor tweeërlei beantwoording vatbaar is, het in verband met de omstandigheid, dat Uw Raad slechts enkele malen in het jaar bijeenkomt en mitsdien een vlotte afdoening dezer ontheffingen voor hem niet mogelijk is, inderdaad aanbeveling verdient, de bevoegdheid daartoe aan het College van Gedeputeerden toe te kennen. Bij nadere overweging maakt Zijne Excellentie mitsdien niet

langer bezwaar tegen de bepaling van artikel 7 lid 1 der eerstgenoemde verordening en heeft zij mede geen bedenking tegen een wijziging daarvan als op blz. 2 onderaan van eerstgenoemd schrijven van Gedeputeerden is aangegeven.

Met betrekking tot de vraag, of de Raad bevoegd is tot het heffen van „boeten” zonder rechterlijke tusschenkomst maakt het College van Gedeputeerden een onderscheid: wanneer het betreft de sanctie op het niet-nakomen van de verplichting tot het doen van *aangifte* zou er alleen sprake kunnen zijn van een „verhooging van den aanslag”, doch wanneer het daarentegen gaat om het niet-nakomen van de verplichting tot het tijdig voldoen van den *aanslag*, dan zou het gebruik van het woord „boete” wel geoorloofd zijn, doch het woordt „rente” den aard van de sanctie juister aangeven.

Hoewel, zooals het Hooggerechtshof in zijn arrest van 19 Januari 1929 (Indisch Tijdschrift van het Recht Deel CXXIX blz. 410) overweegt, aan het gebruik van het woord „boete” niet noodzakelijk een strafrechtelijke beteekenis behoeft te worden gehecht, aangezien de strafrechtelijke term „geldboete” is, is de Gouverneur-Generaal toch van oordeel, dat het gebruik van het woord „boete” met het oog op het bepaalde bij artikel 1 van de ordonnantie in Staatsblad 1926 No. 372 beter ware te vermijden.

Bij dit artikel is immers voorgeschreven, dat belastingen, begrepen in kohieren, registers, leggers of staten, vastgesteld door raden van provinciën of van als zelfstandige gemeenschappen aangewezen gedeelten daarvan, *de verhoogingen van die belastingen wegens niet-tijdige betaling*, de kosten van voorbereiding van den aanslag op verlangen van den belastingschuldige te zijnen laste gemaakt, alsmede de kosten van uitreiking van het dwangschrift, door middel van dwangschriften, worden ingevorderd. De wetgever heeft derhalve limitatief opgesomd welke vorderingen en kosten bij dwangschrift invorderbaar zijn en waar de ordonnantie hier spreekt van „verhoogingen van de belastingen wegens niet-tijdige betaling”, verdient het aanbeveling, dat de lagere wetgever zich aan die terminologie houdt.

De vraag zou echter gesteld kunnen worden, of de wetgever het heffen van boeten dan wel het verhoogen van de belasting *wegens het niet voldoen aan de verplichting tot het doen van aangifte* niet mogelijk, althans niet bij dwangschrift invorderbaar acht, aangezien deze in evenaangehaald artikel niet zijn vermeld.

Deze vraag in het midden latende, komt het Zijner Excellentie voor, dat de sanctie op het niet nakomen van de verplichting tot het doen van aangifte praktisch slechts den vorm kan dragen van een verhooging van de *op het kohier* te brengen belasting, welke tegelijk met en als *onderdeel van die belasting* op het kohier wordt gebracht. De onderhavige verhooging valt derhalve onder het begrip „belastingen begrepen in kohieren, registers leggers of staten”. Verhooging van de belasting *wegens niet-tijdige betaling*

van de r
kosten v
zoodat h
drukkelij

Op gro
autonome
verplichti
de versel
belasting
door „re
Zijner Ex

Hoewe
hier nog
Staatsbla
de sanct

Met be
noemde
alléén, v
is, terwij
tot onthe

Voor v
heffingen
vraag, of
niet op o
schelijkhe
ordening
(nl. dat b
provincie
ontheffing
Tot het v
de Landv

De Go
zijdsch sc
termijn, v
nader wo
dat een z

Met in
verordeni
den loop
laat en zi
specteur
trekkelijke
de hoofd

van de reeds ten kohiere gebrachten aanslag wordt daarentegen, evenals de kosten van de uitreiking van het dwangschrift, *niet* ten kohiere gebracht, zoodat het slechts met betrekking tot deze verhooving noodig was, uitdrukkelijk te vermelden, dat zij ook bij dwangschrift invorderbaar is.

Op grond van een en ander blijft de Landvoogd van oordeel, dat de autonome gemeenschappen zoowel de sanctie op het niet-nakomen van de verplichting tot het doen van aangifte als die op het niet tijdig betalen van de verschenen termijnen slechts in den vorm van een *verhooving* van de belasting kunnen gieten en komt een vervanging van het woord „boete” door „rente” in artikel 10, lid 4, der provinciale autobusbelastingverordening Zijner Excellentie niet gewenscht voor.

Hoewel dit niet onmiddellijk de onderhavige aangelegenheid betreft zij hier nog opgemerkt, dat in verband met artikel 11 van de ordonnantie in Staatsblad 1927 No. 517 het woord *boete* wel geoorloofd is, wanneer het betreft de sanctie op het *niet-tijdig betalen van de opcenten op Landsbelastingen*.

Met betrekking tot artikel 4 van de hiervoren in de tweede plaats genoemde verordening kan worden toegegeven, dat, ten aanzien van opcenten alléén, vermindering of kwijtschelding niet, doch alleen ontheffing mogelijk is, terwijl teruggave niets anders dan een eventueel gevolg van een besluit tot ontheffing kan zijn.

Voor wat betreft de autoriteit, die bevoegd zou zijn de onderhavige ontheffingen te verleenen, wenscht Zijne Excellentie in het midden latend de vraag, of artikel 8 van de ordonnantie in Staatsblad 1927 No. 517 al of niet op ontheffingen van toepassing is — den nadruk te leggen op de wenschelijkheid om alle aanleiding tot twijfel weg te nemen, door in de verordening de bepaling op te nemen, dat in het in artikel 4 bedoeld geval (nl. dat belastingplichtigen in den loop van een belastingjaar het gebied der provincie verlaten en zich elders binnen Nederlandsch-Indië vestigen) de ontheffing wordt verleend door den betrokken Inspecteur van Financiën. Tot het verleenen van deze opdracht aan genoemden Inspecteur machtigt de Landvoogd Uw College mits dezen.

De Gouverneur-Generaal is voorts teruggekomen van den in het dezerzijdsch schrijven van 10 December 1929 No. 2619a gestelden eisch, dat de termijn, waarbinnen het verzoek om ontheffing zal moeten worden gedaan, nader worde aangegeven. Bij nader inzien is Zijne Excellentie van meening, dat een zoodanige termijn achterwege kan worden gelaten.

Met inachtneming van een en ander zou artikel 4 van de onderhavige verordening kunnen luiden als volgt: „Aan den belastingplichtige, die in den loop van eenig belastingjaar het gebied der Provincie metterwoon verlaat en zich elders binnen Nederlandsch-Indië vestigt, wordt door den Inspecteur van Financiën, hoofd der inspectie binnen wiens ressort de betrekkelijke aanslag is vastgesteld, ontheffing verleend van de opcenten op de hoofdsom van zijn aanslag in de inkomstenbelasting, berekend over

de op het tijdstip van vertrek nog niet ingetreden maanden van het belastingjaar."

De op te richten Vereeniging van Indische autonome gemeenschappen.

Naar aanleiding van het schrijven van het Bestuur der Vereeniging voor Locale Belangen van 26 September j. l. betreffende in hoofde vermeld onderwerp, richtte het College van B. en W. van Semarang het navolgend praeadvies tot den Raad dier gemeente:

Bij het in afdruk hiernevensgaand schrijven van 26 September jl. wordt door het Bestuur van de Vereeniging voor Locale Belangen, onder aanbieding van ontwerp-statuten en huishoudelijk reglement van een eventueel op te richten vereeniging van autonome gemeenschappen, het verzoek gedaan te willen mededeelen of de gemeente Semarang als lid van die vereeniging wenscht toe te treden.

Een en ander geschiedt, zooals de aanhef van den in hoofde vermelden brief aangeeft, ter uitvoering van het op het jongste decentralisatie-congres te Soerabaja genomen besluit, waarbij aan het bestuur van de vereeniging voor Locale Belangen machtiging werd verleend om de oprichting van een vereeniging als bovenbedoeld nader na te gaan en de noodige voorstellen te doen om tot de oprichting daarvan te geraken.

Het is de vraag of met dat congres-besluit bedoeld is het dadelijk doen van voorstellen aan de autonome ressorten, dan wel het doen van nadere voorstellen aan het congres.

Waar blijkens de overgelegde congres notulen (v. g. l. blz. 66 e. v. van mededeeling No. 84 van Locale Belangen) ook het nut der op te richten vereeniging niet onvoorwaardelijk door de vergadering werd erkend, zou het wellicht aanbeveling verdiend hebben eerst af te wachten, wat op het volgende congres der vereeniging Locale Belangen terzake zou zijn besproken.

Zoodanige besprekingen kunnen echter eerst volledig nut afwerpen, wanneer de vertegenwoordigers der autonome ressorten daarbij een mandaat hebben van hunne raden en daarom verdient het alle aanbeveling deze aangelegenheid thans reeds onder het oog te zien.

In het bovenaangehaald schrijven van 26 September jl. wordt het groote nut, welke een vereeniging als voorgesteld, voor de verdere ontwikkeling der decentralisatie in deze Landen zal hebben, verder niet uiteengezet.

Terzake wordt in de eerste plaats verwezen naar een artikel van de hand van den heer Rückert voorkomende in No. 9 van Locale Belangen van 1 Mei j. l.

Hiernaar teruggrijpende vindt men vnl. eene verwijzing naar in 1922 door den heer Bins geleverde beschouwingen (Locale Belangen 9e jaargang

Nos. 19,

de Vere

Op g

het nut

a. de

adm

b. doo

bel

Wat h

betreft,

gestemd.

Het s

technisch

behoefte

Dat k

men in

gouverne

werd ge

Meesta

gevallen

niet hoo

Wij d

decentral

waarvan

Als m

werkzaam

voersvra

Nopen

geregeld

bureau b

plan van

De op

ring van

terwijl d

omleggin

den gron

Evenee

het proe

De die

electrisch

sies en l

Nos. 19, 20, 21 en 22), zoomede een overzicht van de bemoeiingen van de Vereeniging van Nederlandsche gemeenten.

Op grond van bedoelde publicaties kan men, in het kort samengevat, het nut aldus omschrijven:

- a. de op te richten vereeniging zal voorlichting moeten geven op technisch, administratief, financieel of economisch gebied.
- b. door zich te organiseeren in een invloedrijke vereeniging zullen de belangen der autonome ressorten beter gewaarborgd worden.

Wat het nut van punt *a*, speciaal ten opzichte van de groote gemeenten betreft, is het college van Burgemeester en Wethouders nog al sceptisch gestemd.

Het staat natuurlijk vast, dat ook een groote gemeente, zeker vooral op technisch gebied, advies noodig heeft, maar voorshands is dezerzijds de behoefte om daarvoor een afzonderlijk bureau te hebben, niet gebleken.

Dat komt omdat, als men dat wil en (na eenig zoeken) den weg weet, men in ruime mate gebruik kan maken van de ervaring van verschillende gouvernementsdiensten, op welker voorlichting nimmer vergeefs een beroep werd gedaan.

Meestal wordt die voorlichting gratis verstrekt. Moet er in sommige gevallen voor worden betaald, dan is dat volgens vastgestelde tarieven, die niet hoog zijn.

Wij denken daarbij niet in de eerste plaats aan het bureau voor de decentralisatie, dat wel is waar zijn zelfstandigheid heeft verloren, maar waarvan het nog geenszins vaststaat, dat het zal verdwijnen.

Als meest sprekend voorbeeld van gratis voorlichting vermelden wij de werkzaamheden van den heer *de Ven* voor de oplossing van het vervoersvraagstuk.

Nopens aangelegenheden van *l*assaineering en kampongverbetering wordt geregeld overleg gepleegd met den Dienst der Volksgezondheid; bedoeld bureau beschikt over deskundigen, die voor locale ressorten een volledig plan van rioleering kunnen en willen samenstellen.

De opsporingsdienst van het Mijnwezen adviseert ons nopens de capteering van bronnen en de geologische gesteldheid van de watervoerende lagen, terwijl die dienst kortelings mede heeft geadviseerd met betrekking tot de omlegging en de verzakking van den Gombelweg en de gesteldheid van den grond voor de burgemeesterswoning.

Eveneens wordt bij capteering van bronnen het advies ingewonnen van het proefstation voor waterzuivering te Manggarai.

De dienst voor Waterkracht en Electriciteit geeft advies bij aanleg van electrische geleidingen en straatverlichting, bij het behandelen van concessies en het vaststellen van tarieven.

Van het laboratorium voor materiaal onderzoek te Bandoeng wordt veelvuldig gebruik gemaakt.

De beplanting van de dalen in het heuvelterrein werd beadviseerd door het Departement van Landbouw. Nijverheid en Handel.

Voor de aanschaffing van diverse goederen wordt thans reeds meestentijds gebruik gemaakt van de ICA.

Als voorbeeld van gezamenlijk optreden, waarvoor indertijd het decentralisatie bureau bemiddeling verleende, moge dienen het contract met de scheepvaart-maatschappijen voor het vervoeren der gemeente ambtenaren tegen gouvernementstarief.

Daarnevens kan de gemeente beschikken over vaste (zij het bezoldigde of gesubsidieerde adviseurs) als:

de wegenvereeniging;

het bureau Karsten, voor aangelegenheden op stedenbouwkundig gebied;

het kantoor van Mr. Luyten voor juridische adviezen, terwijl accountantskantoren den raad van advies hebben gediend over het grondbedrijf en de boekhouding;

ten slotte het adviesbureau Koopman voor de slachthuiszaken.

Ook onderling bestaat thans tusschen de zuster-gemeenten een levendige uitwisseling van ervaring. Men komt hier zijn voordeel doen met onze slachthuis ervaringen (zelfs van uit Curaçao), vraagt ons inlichtingen over woningbouw en woningregistratie, asfalteering, waterleiding en kampongverbetering, terwijl mede over inrichting van bedrijfsadministratie en begrootingsbewaking voorlichting werd gevraagd en gegeven.

Omgekeerd gaan wij ook in meerdere gevallen ons licht elders opsteken. Wij vermelden de opdracht in 1927 aan de Technische Commissie gegeven, over het wegenonderhoud;

de bestudeering van het muntwatermeters stelsel te Soerabaja;

den paserbouw te Solo.

Er bestaat dus naar ons oordeel gelegenheid genoeg om voorgelicht te worden, zoodat uit dien hoofde voor Semarang gezegd kan worden, dat aan een bureau zooals voorgesteld geen bijzondere behoefte bestaat.

Daarnevens kan al dadelijk worden vastgesteld dat dit kantoor bij de outillage zooals door Locale Belangen is aangegeven (Zie de hierbij in afdruk gevoegde bijlagen I en II) zeker niet in staat zal zijn adviezen als bovenbedoeld (waarbij zeer tijdroovende) te verstrekken.

En hiermede raakt men wel de zwakke zijde van dezen opzet. Bij een verwachte deelname van 60% van het aantal gemeenschappen, dat ongetwijfeld zeer hoog is te noemen, is de bezetting van het bureau met één Directeur en één Commies veel te gering.

Deze Directeur zal, wanneer hij op behoorlijke wijze wil kennis nemen,

laat sta
geschrif
zoomed
er o.i.
te diene
gebied,
zorgen

Bij v
adviseu
adviseu
zeer bel
voorzier
beneven
heel kra

Wij v
opzet,
ressorte
spoedig

Ter a
het lich
ook een
moeten

Wat
Met
Het n

door ge
wordt o
wanneer
van alle
vereenig
land no
Nederla

Veel,
Directeu
bekwaar
zal moe
vooral g

Een t
is onget
stellen v

Hoew
niet dac

jaat staan bestudeeren, van alle door de locale ressorten openbaar gemaakte geschriften, stukken van den Volksraad en andere regeeringsbescheiden, zoomede bestaande vakliteratuur, reeds meer dan een dagtaak hebben, zoodat er o.i. weinig tijd zal overblijven om de 74 aangesloten ressorten van advies te dienen op administratief, technisch, financieel, economisch en juridisch gebied, zoomede om het contact met de Hooge Regeeringsorganen te verzorgen en af en toe ook eens op reis te gaan.

Bij voorbaat zullen wij dan ook kunnen zeggen, dat wij onzen juridischen adviseur, onzen stedebouwkundigen adviseur en af en toe andere (financieele) adviseurs, niet zullen kunnen missen, tenzij het op te richten bureau in zeer belangrijke mate wordt uitgebouwd en nevens een Directeur wordt voorzien van experts, die ieder hun eigen gebied volkomen beheerschen, benevens het noodige administratieve personeel, welk laatste personeel wel heel krap op de formatie voorkomt.

Wij veronderstellen dan ook dat zelfs bij een bescheiden maar voldoende opzet, de voorgestelde bedragen, die men als contributie van de locale ressorten zal vorderen ten eenen male onvoldoende zijn en men zeker al spoedig op het dubbele zal moeten rekenen.

Ter adstructie van deze bewering zij hier als voorbeeld ter illustratie in het licht gesteld, dat niet gerekend is op tractementsverhoogingen, terwijl ook een post voor reis- en verblijfkosten der bestuursleden, die 4X's jaars moeten vergaderen (art. 4 huishoudelijk reglement) ontbreekt.

Wat punt *a* betreft schijnt voor de gemeente deelneming dus niet noodig.

Met punt *b* staat het anders.

Het nut van organiseeren in een vereeniging, die alle ressorten omvat, om door gezamenlijk optreden tot betere behartiging onzer belangen te komen, wordt onvoorwaardelijk erkend. Maar dit doel zal slechts worden bereikt, wanneer men inderdaad kan rekenen op een deelname van minstens 60% van alle locale ressorten. En dan spreekt het van zelf, dat men met een vereeniging van maximaal 118 leden bij de bestaande verhoudingen in dit land nog niet die kracht kan ontwikkelen als met de 911 tellende leden der Nederlandsche vereeniging, die men zoo gaarne als voorbeeld aanhaalt.

Veel, zoo niet alles, zal mede echter afhangen van den aan te stellen Directeur, die niet alleen iemand zal moeten zijn van erkende en veelzijdige bekwaamheid, maar daaraan een groote ervaring op decentralisatie gebied zal moeten paren. Bovendien zal hij een bijzondere tact moeten hebben en vooral groot gezag in de kringen der Hooge Regeering.

Een tractement van f 1250.— 's maands voor een zoo superieur persoon is ongetwijfeld te gering en een schatting van f 1500.— zooals in de voorstellen van 1922 voorkwam is dan zeker ook meer op zijn plaats.

Hoewel onze conclusie dus luidt, dat het nut voor de gemeente Semarang niet dadelijk aanwijsbaar zal zijn, bestaat er in het algemeen, vnl. ook op

grond van hetgeen aan het slot van bovenbedoelde beschouwingen werd uiteengezet, wel aanleiding in beginsel te verklaren, dat de gemeente Semarang genegen is zich bij de vereeniging aan te sluiten. De gemeenteraad nam in 1922 terzake reeds eenzelfde beslissing (Raadsbesluit 4 October 1922 10/R)

Gaat Uw College met onze zienswijze accoord, dan dient er in de eerste plaats de aandacht op gevestigd te worden, dat reeds in de naaste toekomst gerekend zal moeten worden op het dubbele bedrag en dat wij, wat onze bijdrage betreft, niet achter willen staan bij de gemeenten Batavia en Soerabaja (zie bijlage III in afdruk hierbij gevoegd). In dat geval zal dus gerekend moeten worden op een bijdrage van f 3000.— 's jaars al dadelijk (krachtens art. 7 der statuten) voor meerdere jaren toe te staan.

Voorts ware aan het Bestuur der Vereeniging voor Locale Belangen mede te deelen, dat de principieele bereidverklaring tot toetreding niet inhoudt eene onvoorwaardelijke adhaesie met de ontworpen statuten en den opzet der vereeniging, waaromtrent een definitief oordeel moet worden opgeschort tot de bespreking dezer aangelegenheid op de nader te houden oprichtingsvergadering.

Regeeringsstandpunt t. a. v. het stellen van straf op het niet of niet tijdig betalen van belasting.

De Regeering heeft onlangs Hare goedkeuring onthouden aan een belastingverordening van een der Regentschappen, waarin straf was bedreigd tegen het niet tijdig betalen der daarbij geheven belasting.

Hare overwegingen te dien aanzien luiden :

„Tegen een dergelijke publiekrechtelijke sanctie op het niet voldoen aan den belastingplicht heeft de Landvoogd bezwaar, aangezien het bedreigen van straf, hetgeen immers het uiterste middel is om de nakoming eener verplichting te verzekeren, hier niet op zijn plaats is, terwijl ook aan een dergelijke bepaling, die een novum zou vormen op wetgevend gebied, tot nu toe de behoefte niet is gevoeld, omdat de gewone processuele middelen de nakoming van den belastingplicht voldoende verzekeren”.

De Gouverneur-Generaal deed in verband met het vorenstaande den betrokken Raad uitnoodigen de daarop betrekking hebbende bepaling in de verordening te doen vervallen.

Overdracht gouvernements Waterleiding te Manado.

Naar aanleiding van een beslissing van den Directeur der B. O. W., waarbij de tot stand gebrachte overgave der Gouvernements Waterleiding aan de gemeente Manado weder ongedaan werd gemaakt, nam de Raad dier gemeente de volgende motie aan :

De
Geleze
rub dert
vier juli
name w
dat tijds
punt in
leidingen
laatste
nop te
een jan
gedaan
rekening
regeering

Overw
durende
door de

dat d
heeft p
Directeu

dat d
B. O. W
goedang
aanschaf
finantiee

dat d
uitzende
zich bre
betaling

dat h
het ged
terwijl v
beloften
en de re

dat d
nistratie
gebracht

De Gemeenteraad van Manado ;

Gelezen het telegram van den Directeur van B. O. W. luidende : no 3 rub dertien dezer nr tweeviereeneen streep w steep eenentwintig in mijn t van vier juli jl nr twee waarin ondermeer gezegd geen bezwaar tegen overname wtl manado per een dezer werd mijnerzijds verondersteld dat voor dat tijdstip regeerings mtg. voor sluiten overeenkomst zou zijn verkregen punt inmiddels heeft regeering mij medegedeeld geen vervreemding waterleidingen mogelijk alvorens daarop in lands bgt is gerekend punt die laatste voor wtl manado op zijn vroegst mogelijk in lands bgt 1932 punt nop te sluiten overeenkomst kan derhalve in geen geval eerder ingaan dan een januari 1932 punt wil reeds gehad hebbende overdracht derhalve ongedaan maken en inkomsten en uitgaven der wtl voorshands voor landsrekening doen blijven punt wil bgm inlichten punt zal u na ontvangst regeerings mtg tot sluiten der overeenkomst nader bericht

dbow.

Overwegende dat de overname der Gouvernementswaterleiding reeds gedurende eenige jaren is voorbereid, zoodat van eenige foutieve handeling door de Gemeente Manado geen sprake kan zijn ;

dat de overname der Gouvernements-waterleiding op 1 September 1930 heeft plaats gehad overeenkomstig de telegrafische beslissing van den Directeur B. O. W. van 4 Juli 1930 ;

dat de gemeente Manado groote kosten heeft gemaakt die door de B. O. W. dienen vergoed te worden, zooals voor den bouw van eene goedang en werkplaats, voor den huur van kantoorlokaliteit en meubilair-aanschaffing, terwijl verschillende personeele regelingen zijn getroffen die finantieele gevolgen met zich brengen ;

dat de gemeente Manado de heer Bentfort van Valkenburg heeft doen uitzenden als Hoofd der Waterleiding, hetgeen zulke consequenties met zich brengt, dat zijne benoeming tot Opzichter bij de B. O. W. en terugbetaling aller kosten noodzakelijk is ;

dat het prestige van het Gemeentebestuur en van den Gemeenteraad in het geding is nu de overname reeds een maand tot stand is gebracht, terwijl verschillende besprekingen met kampongbevolking zijn gehouden en beloften van watervoorziening zijn gedaan overeenkomstig de vastgestelde en de reeds aangenomen gemeentebegrooting voor het dienstjaar 1931 ;

dat door de verschillende betalingen en bestellingen de gemeenteadministratie bij ongedaanmaking der overgave in groote moeilijkheden wordt gebracht ;

Verzoekt den Burgemeester om Zijne Excellentie den Gouverneur - Generaal telegrafisch met deze bezwaren op de hoogte te brengen en Zijne Excellentie eerbiedig te vragen de tot standgebrachte overgave der Gouvernements-waterleiding niet ongedaan te maken;

Wegenbelastingen.

In *Wegen* No. 13, van 1-7-'30, worden twee prae-adviezen besproken over de verdeeling van de opbrengst der wegenbelasting¹⁾ uitgebracht voor het op 4 Juli jl. gehouden congres der Vereeniging van Nederlandsche Gemeenten, welke handelen over de bestrijding der kosten voor verbetering en onderhoud van gemeentewegen, welke nu (of in de naaste toekomst), van belang geacht moeten worden voor het intercommunale verkeer. In beide prae-adviezen komt ontevredenheid tot uiting ten aanzien zoowel van de verdeeling der opbrengst van wegen- en rijwielbelasting over de participanten in het Wegenfonds (Rijk, provincies en gemeenten) als van de mate waarin gemeentewegen op de wegenplannen zijn gebracht geworden. Vooral het feit, dat de gezamenlijke lengte der wegen van de provinciale wegenplannen reeds aanzienlijk die van het Rijkswegenplan overtreft, terwijl toch voor de eerstgenoemde lichamen slechts 30 % van de in het Wegenfonds te storten gelden wordt beschikbaar gesteld, geeft aanleiding tot commentaar.

De schrijver stelt tegenover die der prae-adviseurs een andere opinie, nl. dat hoe onaangenaam het voor de betrokken lichamen (provincie en gemeenten) ook moge zijn, wanneer zij er niet in slagen de kosten der verbetering van het onder hen ressorteerende deel van het wegennet uit de hun toegestane bijdragen van het Wegenfonds te bestrijden, dit altijd nog minder ernstig is dan een vertraging in de tenuitvoerlegging van het eerst noodzakelijke (het Rijkswegenplan) op het gebied van primaire verbindingen. Als zoodanig zijn te beschouwen: de aanleg van nieuwe groote verbindingen voor doorgaand snelverkeer, een snelle voorziening in de overbrugging der groote rivieren en een opheffing van de onhoudbare toestanden in de buurt der groote centra.

Wat de middelen zelf betreft, legt schrijver er (in overeenstemming met beide prae-adviseurs), den nadruk op, dat het ruimer vloeien van de inkomsten voor het Wegenfonds voor de Regeering geen aanleiding mag zijn de bijdrage uit algemeene middelen t. b. v. wegenverbetering te verminderen. Deze bijdrage dient niet te dalen beneden het bedrag, dat voor dit doel zou worden besteed, wanneer er geen wegenbelasting bestond, m. a. w. er dient tegen gewaakt te worden, dat de uit het Wegenfonds te besteden bedragen worden aangewend om het rijksbudget te ontlasten.

(N. I. Wegenverg.)

¹⁾ Vgl. Wegenbelastingwet van 30 September 1926 S. 464.

Toekenn
tot wering.

Aan de
de bij het
verklaring
het volgen

Bij de o
de locale
tikel I en
voorzien, d
uit te vaar
dere licht

Van deze
maakt, o.
gentschapp
bruari 191

Na de in
volge artik
No 378 ju
den Provin

artikel 23
18 Deceml
de regents

Tasikmalaj
Enkele v
het in artit
o.a. Staats
van voreng
derwerp b

Aangezie
toegekende
artikel 121
pen, zou t
hunne con
berusten o
voorheen l

Waar vo
dening in
worden or

Uit den Volksraad.

Toekenning bevoegdheid aan zelfstandige gemeenschappen om voorschriften tot wering van brandgevaar uit te vaardigen.

Aan de memorie van toelichting (onderwerp 66 — stukken 1 — 3) behoorende bij het ontwerp eener stukken Volksraad ordonnantie tot toepasselijk verklaring van bovendoelde voorschriften (Stbl 1909 No. 406) ontleenen we het volgende:

Bij de ordonnantie van 3 Augustus 1909 (Staatsblad No. 406) werden de locale raden bevoegd verklaard de onderwerpen te regelen waarin bij artikel I en III van de ordonnantie van 15 Augustus 1895 (Staatsblad No. 176) is voorzien, d. w. z. om tot wering van brandgevaar beperkende voorschriften uit te vaardigen betreffende het bedekken van gebouwen met atap of andere licht ontvlambare materialen.

Van deze bevoegdheid werd door verschillende locale raden gebruik gemaakt, o. m. door den voormaligen gewestelijken raad der Preanger Regentschappen, die deze materie regelde bij zijn verordening van 28 Februari 1919 (Javasche Courant van 19 Mei d. a. v. No. 37).

Na de instelling der provincie werd genoemde verordening, welke ingevolge artikel 22 lid 1 der provinciale instellingsordonnantie (Staatsblad 1925 No 378 jucto 1926 No. 326) als provinciale verordening bleef gelden, door den Provincialen Raad van West-Java, met toepassing van de hem bij artikel 23 dier ordonnantie verleende bevoegdheid, bij zijn verordening van 18 December 1926 (Provinciaal Blad van 24 December d. a. v. No. 15) voor de regentschappen Soekaboemi, Tjiandjoer, Bandoeng, Soemedang, Garoet, Tasikmalaja en Tjiamis, als regentschapsverordening van kracht verklaard.

Enkele van deze regentschappen zijn inmiddels, rekening houdende met het in artikel 7 lid 3 der Instellingsordonnanties dier regentschappen (vgl. o. a. Staatsblad 1925 No. 386) vervatte voorschrift, overgegaan tot vervanging van vorengenoemde gewestelijke verordening en hebben mitsdien dit onderwerp bij regentschapsverordening geregeld.

Aangezien echter de bij hoogervermelde ordonnantie aan de locale raden toegekende bevoegdheid nog niet uitgebreid werd tot de op den voet van artikel 121 der Indische Staatsregeling ingesteld zelfstandige gemeenschappen, zou twijfel kunnen rijzen of bedoelde regentschappen hiermede niet hunne competentie overschreden hebben, daar hunne bevoegdheid i. c. zou berusten op de toevallige omstandigheid, dat de onderwerpelijke materie voorheen bij gewestelijke verordening geregeld was.

Waar voorts ook in de regentschappen, waar geen gewestelijke verordening in dit onderwerp voorzien heeft, de behoefte gevoeld zou kunnen worden om terzake regelend op te treden, komt het gewenscht voor — eener-

zijds om voor eerstbedoelde regentschappen zekerheid te scheppen, anderzijds om voor die regentschappen, welke zich niet op hoogerbedoelde toevallige omstandigheid kunnen beroepen, de regeling van dit onderwerp mogelijk te maken — om de Staatsblad 1909 No. 406 aan de locale raden gegeven bevoegdheid uitdrukkelijk tot de regentschappen uit te breiden; daartoe strekt de voorliggende ontwerp-ordonnantie.

Volledigheidshalve is daarbij tevens rekening gehouden met de Stads-gemeenten, daar ook in deze ressorten de behoefte aan een regeling als hier bedoeld zou kunnen bestaan, terwijl geen volledige zekerheid bestaat of laatstgenoemde gemeenschappen in deze reeds ingevolge artikel 153 der Stads-gemeente ordonnantie regelingsbevoegdheid bezitten.

Personalia.

Gekozen:

tot lid van den provincialen raad van Oost-Java A. A. Danoediningrat.
tot lid van den stadsgemeenteraad van Semarang R. Parwitokoesoemo.

Benoemd:

tot lid van den provincialen van West-Java P. R. Zeeman, lid van de Factorij der Nederlandsche Handel Mij. te Batavia.

Officieele Mededeelingen.

Naar de couranten berichten vierde Burgemeester D. Baron Mackay te Medan dezer dagen zijn koperen burgervadersfeest. Dit was ons helaas niet bekend. Gaarne bieden we den jubilaris, die zoovele jaren daar op een moeilijken post, zoover van het centrum der decentralisatie (Java) zijn arbeid verrichtte en daarmee zulke goede resultaten bereikte, onze welgemeende gelukwensen aan. Het was ons een groot voorrecht, om den Heer Mackay, die sinds vele jaren lid van ons bestuur was, maar die wij niet anders kenden, dan uit briefwisseling, op het laatste congres persoonlijk te leeren kennen. Door die persoonlijke kennismaking kunnen we van harte verklaren, hoezeer wij de samenwerking met den heer Mackay op prijs stellen en hoezeer het ons daarom spijt, dat wij met onze gelukwensen eigenlijk te laat komen. De heer Mackay moge er van overtuigd zijn — en wij weten, dat hij dat zal zijn — dat onze wenschen daarom niet minder hartelijk bedoeld of minder ernstig gemeend zijn. Moge de heer Mackay nog lang gespaard blijven voor zijn werk.
